

Prvá kapitola

MÁJ 1940

INÈS

Cesta sa kľukatila pomedzi bujné vinice regiónu Champagne. Inès Chauveauová po nej uháňala z Reimsu na juhozápad, za jej lesklým čiernym citroenom sa vznášali oblaky prachu a vietor jej strapatil tmavogaštanové vlasy. Bol máj a vinič sa už prebúdza, jeho púčiky sa ako drobné päste naťahovali k slnku. O niekoľko týždňov rozkvitnú a v septembri budú bobule ble- dozeleného Chardonnay, atramentového Pinot Meunier, čučo- riedkového Pinot Noir pekne zaguľatené a pripravené na zber.

Ale budem tu ešte? Bude tu vôbec niekto z nás? Pri tej myšlienke Inès striaslo. Pribrzdila, aby vybrala zákrutu a zabočila na ces- tu vedúcu domov. Motor protestne zavrčal. Michel by jej pove- dal, že jazdí príliš rýchlo, príliš bezohľadne. Lenže on bol opa- trný vo všetkom.

V júni to bude rok, čo sa vzali, a ona si za celý ten čas nepa- mäta ani jeden deň, keď by jej jemne niečo nevyčítal. *Jedno- ducho na teba dávam pozor, Inès, povedal zakaždým. To je to, čo má manžel robiť.* V poslednom čase sa takmer všetky jeho

varovania týkali Nemcov, číhajúcich na druhej strane nepreniknuteľnej Maginotovej línie, opevnenej hranice, ktorá chránila Francúzsko pred chaosom sužujúcim zvyšok Európy. *Tí z nás, ktorí tu boli počas veľkej vojny, vedia, že ich treba brať vážne*, hovoril aspoň raz denne, hoci mal len štyri roky, keď sa odohrala jej posledná bitka.

Samozrejme, Inès, o šesť rokov mladšia ako Michel, ešte nebola na svete, keď sa Nemci roku 1918 definitívne stiahli z Mariny po tom, čo takmer zničili centrum Reimsu. Jej otec však o vojne rozprával dosť príbehov – zvyčajne opitý brandy a búchajúci pästou do stola, takže vedela, že sa má mať na pozore.

Hunom sa nikdy nedá veriť! Aj teraz počula v duchu otcov hlboký, chrapľavý hlas, hoci bol už roky mŕtvy. *Môžu sa brať na priateľov Francúzska, koľko chcú, len hlupák im to uverí.*

No Inès nebola hlúpa. A tentoraz niesla správu, ktorá všetko zmení. Pocítila malý nával triumfu, ale keď vošla do Ville-Dommange, tichá, pochmúrna sedemstoročná kaplnka Saint-Lié, ktorá sa týčila nad mestečkom, akoby sa vysmievala jej maličernosti. Tu nešlo o to, kto sa mylí a kto má pravdu. Išlo o vojnu. O smrť. Krv mladých mužov už zmáčala zem v lesoch na severovýchode. To všetko jej manžel predpovedal.

Prešla bránou, prudko zabrzdila pred veľkolepým dvojposchodovým kamenným *château*, vyskočila z auta a utekala k dverám, ktoré viedli do rozsiahlej siete podzemných pivníc.

„Michel!“ zavolala, berúc po dva schody naraz, a chladný, vlhký vzduch akoby jej vychrstol do tváre vedro vody. „Michel!“

Jej hlas sa ozýval v spletitom labyrinte chodieb, ktoré pred trištvrte storočím vytesal do zeme svojrázny prastarý otec jej manželky. Tisíce fliaš šampanského tam spočívali uložené na spánok, ako malé bohatstvo bublinkiek čakajúce na to, čo sa s nimi bude diať.

„Inès?“ Michelov znepokojený hlas sa ozval odkiaľsi z hĺbky pivníc a potom začala kroky, ktoré sa približovali, až kým jej manžel nevyšiel spoza rohu, a za ním Théo Laurent, *chef de*

cave, čiže hlavný vinár Maison Chauveau. „Moja drahá, čo sa deje?“ spýtal sa Michel a náhlil sa k nej, položil jej ruky na plecia a skúmavo sa jej zahľadil do tváre. „Si v poriadku, Inès?“

„Nie.“ Až vtedy si uvedomila, aká je zadýchaná z tej správy, z jazdy a z rýchleho zostupu do chladných pivníc. „Nie, Michel, vôbec nie som v poriadku.“

„Čo sa stalo?“ zľakol sa Michel, zatiaľ čo Théo si ju mlčky prezeral, s výrazom rovnako neprístupným ako vždy.

„Už sa to začalo,“ podarilo sa jej zo seba dostať. „Invázia, Michel. Nemci prichádzajú!“

Vo vlhkom vzduchu viselo ťažké ticho. Ako dlho bude trvať, kým mlkivosť pivníc prerazí dupot vojenských číziem nad ich hlavami? Kým všetko, čo vybudovali, bude ohrozené, možno zničené?

„Čo už,“ vzdychol si Michel. „Zdá sa, že je načase, aby sme poskrývali aj posledné fľaše šampanského.“